

Uppföljning av miljö- och stadsbyggnadsnämndens åtgärder för 2025 inom Miljö- och klimatprogrammet

Inom ramen för nämndens ordinarie verksamhet utförs åtgärder inom miljö- och klimatprogrammet, i synnerhet genom miljöbalkstillsynen, i planarbetet och i bygglovsprövningen. Av denna bilaga framgår uppföljning av de åtgärder som miljö- och stadsbyggnadsnämnden har antagit för att bidra till att uppnå miljö- och klimatprogrammets mål och uppdrag.

Miljö- och klimatprogrammet har ett övergripande mål: *Danderyd ska ha en god och hälsosam miljö samt arbeta för en långsiktigt hållbar utveckling*. Programmets genomförandetid är till och med 2030 vilket för med sig att val av åtgärder, insatser, inriktning sker successivt över tid och att åtgärder kopplade till alla sex fokusområden inte väljs för nämnden årligen. Uppföljning och analys av genomförda aktiviteter utgör ett kriterium för kommande val av aktiviteter.

Åtgärder läggs in i respektive nämnds verksamhetsplaner för 2025 och följs upp i ett eget ärende till kommunstyrelsen. Övergripande aggregerad uppföljning av nämndernas valda åtgärder görs för kommunstyrelsen i samband med redovisning av miljö- och klimatprogrammets 17 gröna indikatorer.

Fokusområdena

1.Begränsad klimatpåverkan

Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa utsläppen av växthusgaser och luftföroreningar.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden och uppföljning 2025
1.1. Kommunen ska arbeta för att de som bor och verkar i Danderyd minskar växthusgasutsläppen	1.1.1. Kommunens utsläpp av växthusgaser minskar med 63 procent till år 2030 per invånare med 1990 som basår. (Sveriges klimatmål, icke-handlande sektorn)	Vid upphandling ska miljökrav och energieffektivitetskrav ställas där så är möjligt.	Har krav ställts. <i>Inga större upphandlingar har gjorts 2025.</i>

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden och uppföljning 2025
		Information om miljöanpassat byggande, solenergi och energieffektivisering	Information ska ske löpande i byggprocessen t ex vid tekniskt samråd eller rådgivning. <i>Information sker löpande.</i>

2.Frisk luft

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa luftföroreningar.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden och uppföljning 2025
2.1 Luftkvaliteten i Danderyds kommun ska förbättras	2.1.1 Luftkvaliteten längs E18 ska förbättras	Egen luftkvalitetsövervakning pågår vid Danderyds gymnasium respektive Skogsgläntans förskola.	Genomgång av mätrapporter och sammanställning till nämnd vid ett tillfälle under 2025. <i>Mätning och granskning av rapporter sker löpande. Ett fåtal dygnsöverskridanden (2 resp 7 överskridanden av 35 tillåtna) har noterats tom september 2025.</i> <i>Mätresultat presenteras löpande på kommunens externa hemsida.</i>

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden och uppföljning 2025
		Arbeta enligt tillsynsinriktning, där luftmiljö behandlas, gentemot Trafikverket. Genom tillsynen verka för att Trafikverket redovisar resultat över E18 luftmiljöpåverkan och vid behov tillse att verket vidtar åtgärder.	Redogörelse (2 ggr per år) över tillsynsmöten med Trafikverket och utfall vid dessa vad gäller luftkvalitet. Uppföljning sker inom ramen för ordinarie tillsynsuppföljning till nämnd per mars och per augusti. <i>Ett möte/dialog med Trafikverket har hållits.</i>

3.Friskt vatten

Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska främjas. Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa utsläppen av näringsämnen och föroreningar till sjöar, vattendrag och hav.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden och uppföljning 2025
3.1 Belastningen av näringsämnen och föroreningar till vattendrag, sjöar och kustvatten ska minska	3.1.1 Minska mängden förorenat vatten till dag- och spillvattennätet	Att genom tillsynen (t.ex. i fråga om tillsyn av dag- och spillvattennätet och E18) tillse att mängden förorenat vatten till dag- och spillvattennätet minskas.	Antal tillsynsmöten/inspektioner och utfall av dessa. <i>Ett möte/dialog med Trafikverket har hållits. Påbörjat tillsyn av kommunala vägnätet.</i>

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden och uppföljning 2025
3.2 Statusen för sjöar och kustvatten får inte försämrats och kustvattnet ska uppnå god status i enlighet med vattendirektivet	3.2.1. Arbeta efter Hav- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram för att uppnå god ekologisk status	Riktad insats inom tillsyn av båtklubbar och kontroll av båtbottnfärg specifikt. Pågående tillsyn sedan ett par år tillbaka.	<p>Hantering av resultat från genomförda provtagningar och saneringar i förekommande fall inom ramen för löpande tillsyn av båtklubbar.</p> <p><i>Pågående tillsyn sedan ett par år tillbaka. Nya tillsynsobjekt 2025 men ingen kontroll av båtbottnfärg specifikt.</i></p>
	3.2.3 Vattenkvaliteten vid kommunens sjöar och strandbad ska förbättras	Genom tillsynen tillse att badvattenprover tas löpande under badsäsongen	<p>Genom årlig hälsoskyddstillsyn</p> <p><i>Vattenprover tas varannan vecka under perioden vecka 25-33. Av inkomna rapporter 2025, var alla prover förutom ett tjänliga, denna var tjänlig med anmärkning.</i></p>
3.3. Hållbar dagvattenhantering ska genomföras	3.3.1. Kommunen ska i plan- och bygglovsprocessen förorda hållbar dagvattenhantering	Information i bygglovsdialog om hållbar dagvatten hantering, höjdsättning, vatten till grönyta och skyfall.	<p>Information ska ges (enligt fastställda rutiner) i samband med rådgivning, bygglovsprövning och tekniskt samråd.</p> <p><i>Information sker löpande</i></p>
	3.3.2. Dagvattenhantering i form av uppströms-åtgärder ska genomföras	Tillsyn av dagvattenhantering så att vattenstatus inte försämrats, exempelvis gällande E18, båtklubbar, golfklubbar.	Genom tillsyn av golfklubbar, E18 och uppföljande båtklubbstillsyn.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden och uppföljning 2025
			<p>Sammanställning av tillsyn där dagvattenhantering kontrollerats.</p> <p><i>Tillsyn av verksamheter med direkt/indirekt utsläpp till ytvatten görs löpande. Utöver det bedrevs under 2025 ett tillsynsprojekt över små avlopp inom kommunen. Fem anläggningar förbjöds på grund av bristfällig rening.</i></p>

4. Biologisk mångfald

Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att gynna och förstärka den biologiska mångfalden. Danderyds kommun ska verka för att vid samhällsbyggande och förvaltning bygga in biologisk mångfald för att främja ett rikt växt och djurliv.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden och uppföljning 2025
4.2 Biologisk mångfald ska främjas	4.2.3 Den biologiska mångfalden ska värnas i de kommunala naturreservaten	Beaktas inom ramen för reservatstillsynen	<p>Beskrivning av årets reservatstillsyn.</p> <p><i>Ingen tillsyn har gjorts 2025, kommer göras 2026.</i></p>

5.God bebyggd miljö

Danderyds kommuns bebyggda miljö ska vara god och hälsosam. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Danderyds kommun ska planera och bygga miljöanpassat samt verka för en giftfri miljö och minskat buller.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden och uppföljning 2025
5.1. Påverkan från trafikbuller ska minska	5.1.1. Andelen boende som är bullerstörda av väg- och spårtrafik ska minska	Genom tillsyn av Roslagsbanan verka för att Trafikförvaltningen/Region Stockholm tillser att bullerriktvärden inte överskrids.	Utförd tillsyn. Sammanställning av bullerklagomål som härrör från Roslagsbanan. <i>Ett tillsynsmöte har hållits under 2025. Visade att de har god egenkontroll. Inga klagomålsärenden har inkommit.</i>
		Genom tillsyn av E18, enligt tillsynsinriktning, verka för att Trafikverket övervakar att bullerriktvärden inte överskrids.	Utförd tillsyn. Uppföljning per mars och per augusti sker i nämnd. Sammanställning av bullerklagomål som härrör från E18.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden och uppföljning 2025
			<i>Ett tillsynsmöte har hållits under 2025. Inga bullerklagomål har inkommit.</i>
5.5 Kommunen ska verka för en modern trädgårdsstad och en hållbar stadsmiljö	5.5.5. Grönytefaktor ska beaktas i plan och exploatering	Använda grönytefaktor i lämpliga planer	Andel planer där grönytefaktor tillämpats. <i>Beaktande av grönytefaktor finns som nämndmål. Inget aktuellt projekt under 2025.</i>

6. Giftfri miljö

Miljön i Danderyds kommun ska vara fri från ämnen som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Danderyds kommun ska arbeta aktivt med utfasning av farliga ämnen och kemikalier och underlätta för de som bor och verkar i kommunen att få en giftfri miljö.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden och uppföljning 2025
6.6. Antalet förorenade områden i kommunen ska minska	6.6.1. Utredningar och åtgärder enligt Strategi för förorenade områden	Ansvarsutredningar och undersökningar av prioriterade objekt ska genomföras och därefter ska åtgärder påbörjas.	Sammanställning av pågående arbete inom ramen för Strategi för förorenade områden. <i>En sammanställning av status har gjorts och ligger med i</i>

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden och uppföljning 2025
			<i>kunskapsunderlaget till den nya strategin 2026-2029.</i>
	6.6.2. Förorenade områden som ligger i närhet till förskolor och skolor samt områden med risk för skred och ras ska vara utredda och åtgärdade till 2030.	Genom tillsyn ska ansvarsutredningar och undersökningar av prioriterade riskklassade objekt (riskklass 1 och 2) göras och vid behov ska åtgärder genomföras. Övriga objekt undersöks och åtgärdas genom tillsyn vid exploatering och byggande.	Andel av aktuella riskområden som har hanterats. <i>Två riskklass2-objekt har undersökts och påvisat låg föroreningshalt.</i>